

Groniowskich

Adres obiektu: Konstancin-Jeziorna, ul. Gąsiorowskiego 15

Data powstania: po 1928 r.

Autor projektu: Bohdan Pniewski

Willę zbudowano na zlecenie Romana i Ernestyny Lilly z Wolfiszów Groniowskich. Roman Groniowski był przemysłowcem, właścicielem jednej z największych w Polsce fabryki dźwigów „Roman Groniowski SA”. W 1933 r. po jego śmierci budynek odziedziczyła jego córka Janina Maria, żona inż. Franciszka Nowickiego, który przejął po teściu prezesurę zarządu fabryki. Willi nadano wówczas nazwę „Basiutka” choć w opisach figuruje również nazwa „Nowickich”.

Willa Groniowskich, 2015. Zdjęcie ze zbiorów KDK

Bywało tu liczne grono ciekawych ludzi – od słynnych architektów po przemysłowców różnych branż, m.in. architekt, projektant willi Bohdan Pniewski z żoną, Edgar Norverth, również architekt oraz baronostwo Helena z Wańkowiczów i Stanisław Dąglowie. W posiadaniu rodziny nieruchomość pozostała do lat 50., kiedy to włączono ją do powstałego na Królewskiej Górze osiedla rządowego. Mieszkał tu szef Urzędu Bezpieczeństwa gen. Stanisław Radkiewicz. Na początku lat 60. nieruchomość przekazano resortowi oświaty, później służbie zdrowia, a od 1992 r. użytkuje ją Społeczne Liceum Ogólnokształcące nr 24.

Willa jest wybitnym przykładem międzywojennego modernizmu. Jej charakterystyczny element stanowi obiegający trzy elewacje taras o murowanej balustradzie, który wraz z płaskim dachem wieńczącym bryłę nadaje całości cechy horyzontalnego układu pasowego. W części północnej taras opiera się na słupach.